

KHYBER PAKHTUNKHWA, PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR THE POSTS OF PROVINCIAL MANAGEMENT SERVICES (BPS-17)

2013

PERSIAN, PAPER-II

TIME ALLOWED: 03 HOURS

MAX:MARKS: 100

20

سوال نمبر ۱: از اجزای زیر، دو جزو را به اردو یا انگلیسی ترجمه کنید۔

(الف)

ساقی به نور باده بر افروز جام ما
مادر پیاله عکس رخ یار دیده ایم
هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق
چندان بود که کرشمه و ناز سہی قدان
مطرب بگو که کار جهان شد به کام ما
ای بی عجز لذت شرب مُدام ما
ثبت است بر جریدہ عالم دوام ما
کآید به جلوه سرو صنوبر خرام ما

(ب)

خیال روی تو در هر طریق همره ماست
به رغم مدعیانی که منع عشق کنند
ببین که سبب زرخدان تو چه می گوید
اگر به زلف دراز تو دست ما نرسد
نسیم موی تو پیوند جان آگہ ماست
جمال چہرہ تو حجتِ موحیہ ماست
ہزار یوسفِ مصری فتادہ در چہ ماست
گناہِ بخت پریشان و دست کوتہ ماست

(ج)

بمین دولت شاه زمانہ بادل شاد
بتان شکستہ و بتخانہ ہا فکنندہ ز پای
ہزار بتکدہ کنندہ قوی تر از ہرمان
گذارہ کردہ بیابانہای بی فرجام
بفان نیک کنون سوی خانہ روی نہاد
حصارہای قوی بر گشادہ لاد ز لاد
دویست شہر تہی کردہ خوشتر از نوشاد
سپہ گذاشتہ از آبہای بی فرناد

20

سوال نمبر ۲: از اجزای زیر، دو جزو را به فارسی یا اردو توضیح بدهید۔

(الف)

کوزہ چشم حریصان پر نشد
هر کہ را جامہ ز عشقی چاک شد
شاد باش ای عشق خوش سودای ما
ای دوای نخوت و ناموس ما
تا صدف قانع نشد پُر در نشد
اوز حرص عیب کلی پاک شد
ای طیب جملہ علت های ما
ای تو افلاطون و جالیئوس ما

(ب)

زندگانی را بقا از مدعاست
زندگی در جستجو پوشیده است
آرزو را در دل خود زنده دار
آرزو جان جهان رنگ و بوست
کاروانش را دراز مدعاست
اصل او در آرزو پوشیده است
تا نگردد مشیتِ خاک تہ مزار
فطرت ہرشی امین آرزو ست

دین سراپا سوختن اندر طلب انتهایش عشق و آغازش ادب
 آبروی گل ز رنگ و بسوی اوست بی ادب بی رنگ و بسوی آبروست
 نوجوانی را چو بینم بی ادب روز من تارنگ می گردد چو شب
 تاب و تب در سینه افزاید مرا یاد عهد مصطفی آید مرا

سوال نمبر ۳: از اجزای زیر، دو جزو را به اردو یا انگلیسی ترجمه کنید۔ 20

(الف) پادشاهی پسر به ادیبی داد و گفت این فرزند را تربیت کن چنانکه یکی از فرزندان خویش را. گفت فرمان بردارم۔ سالی چند بر او سعی کرد. به جایی نرسید و پسران ادیب در فضل و بلاغت منتهی شدند. ملک دانشمند را مؤاخذت و معایت فرمود که وعده خلاف کردی و شرط وفا به جانیاوردی. گفت ای خداوند تربیت یکسان است و طبایع مختلف.

(ب) اندک اندک خیلی شود و قطره قطره سیلی گردد. آنان که دست قدرت ندارند سنگ خورده نگه دارند تا به وقت فرصت دمار از دماغ ظالم برآرند.

اندک اندک به هم شود بسیار دانه دانه است غله در انبار

(ج) ای پسر! اگر جوانمردی ورزی، اول بدان که جوانمردی چیست و از چه خیزد، بدان ای پسر که سه چیز است از صفات مردم، که هیچ آدمی نیابی که گوید مرا این سه چیز نیست، دانا و نادان بدین سه چیز از خدای تعالی خوشنود اند، اگرچه در حقیقت این سه چیز خدای تعالی کم کسی را داده است. و هر کس را که این سه چیز هست او از جمله خاصگان خداست، و از این سه گانه: یکی خرد است و دویم راستی و سیم مرد می.

سوال نمبر ۴: درباره یکی از موضوعات زیر، مقاله ای به فارسی بنویسید۔ 20

الف۔ قابوس نامه

ب۔ اهمیت مثنوی معنوی در ادب فارسی

ج۔ عشق در شعر حافظ شیرازی

سوال نمبر ۵: شعر فرخی سستبانی را مورد بحث قرار دهید۔ 20

یا

تحت عنوان "خودی از دیدگاه اقبال" مقاله ای بنویسید